

Nr	Wat	Korte beschrijving	Mate van aandacht voor leefomgeving (A geen, B weinig, C vee)	Wijze waarop Integraliteit vorm krijgt	Methodologie	Product	Oprachtgever	Type opdrachtgever (rijk, regio, lokaal, RIVM, anders)	looptijd	financieringsbron (additioneel/regulier)	Contactpersoon	voorbeeldproject	links naar website/product
1	Go Utrecht!	Onderzoek naar hoe de leefomgeving in de Utrechtse wijken gezonder kan worden gemaakt	C	Voor een brede set van thema's: lav gezondheid en leefomgeving is een analyse van wijken gemaakt en in een 'spinnenweb' integraal in beeld gebracht. Ook is een brede set van maatregelen aangeboden.	Analyse wijken op basis van Utrechtse databestanden, wijkgesprekken en (inter)nationale bronnen met leefomgevingsmaatregelen, expertsessies met professionals van gemeente en RIVM	factsheets per wijk en Utrecht als geheel met overzicht gezondheid en kwaliteit leefomgeving, en voorstelmaatregelen	gemeente Utrecht	lokaal	afgerond	additioneel	Theo van Alphen/Kimberly Linde	ja	www.rivm.nl/Onderwerpen/G/Gezonde_Stad/Gezonde_Omgeving_Utrecht
2	Preventie in de Wijk	Ontwikkelen van een toolkit die gemeenten concrete handvatten geeft om de gezondheid van hun inwoners te bevorderen	C	Ook hier worden voor een brede set van thema's (sociale en fysieke omgeving, zorg, voorzieningen, gezondheid en leefstijl, participatie, bevolking) negen soorten wijken getypeerd, en interventies aangeboden	In de toolkit zijn negen wijktypen onderscheiden. Per wijktype zijn preventiethema's en bijbehorende (erkende) interventies beschreven op basis van opvallende wijkkenmerken.	Toolkit	VWS	rijk	afgerond?		Ilse Storm		www.rivm.nl/Onderwerpen/G/Gezonde_Wijk/Preventie_in_de_wijk/toolkit
3	Toolboxontwikkeling Health Deal Brabant	Samenstellen van een gereedschapskist met kaarten, instrumenten, praktijkvoorbeelden om de Health Deal partners te ondersteunen bij het werken aan een gezonder Brabant	C	Uitgangspunt voor de toolbox vormen de 10 typologieën voor een gezonde stad van Platform Gezond Ontwerp. Deze bestrijken een breed veld van thema's van in model worden diverse factoren geïntegreerd die van invloed zijn op de relatie armoede en gezondheid	Behoeftepelling bij Health Deal partners, ontwikkelen denkkader, overzicht en beschrijving bestaande instrumenten, toetsing bij partners, selecteren groep modellering	Essay, presentatie, denkkader, factsheets instrumenten, plan van aanpak vervolg. NB inzichten worden gebruikt om website Health Deal presentatie	Brabantse Health Deal Partners (provincie, 5 gemeenten, 3 GGden en 3 waterschappen)	regio	afgerond	additioneel	Hanneke Kruijze	ja	volgt; komt op www.gezonderbrabant.nl
4	4 Systeemanalyse SEGV Den Haag	Aangrijpingspunten voor beleid op gebied van armoede-chronische stress en gezondheid	B				gemeente Den Haag	lokaal	t/m mei 2018	additioneel	Fons vd Lucht	ja	
5	Serious Game In2Action	Ontwikkeling van serious game, gericht op het vergroten van samenwerking en kennisgebruik in het beleidsontwikkelingsproces.	C	Simulatie van integraal samenwerken	Serious gaming dmv dynamische netwerkbijeenkomst voor geïnteresseerden en belanghebbende partijen binnen een gemeente	game	SPR	RIVM	t/m 2018	additioneel	Frank den Hertog		
6	6 Gezondheid in Milieubeleid (GM)	Ondersteuning Programma Gezondheid in Milieubeleid van I&W	C	kennis & informatie over gezonde leefomgeving wordt gebundeld aangeboden in de Gids Gezonde Leefomgeving, pilots, en netwerken (oa leerkring gezondheid en ruimte, platform gezond ontwerp). Betreft zowel gezondheidsbescherming als gezondheidsbevordering, inhoud en proces	nvt	Gids Gezonde Leefomgeving/Inspiratieds gezondheid en Ruimte/Inzichten uit pilots gezondheid & omgevingswet, Handreiking om gezondheid mee te nemen in ruimtelijke afwegingsprocessen	I&W	rijk	vooralsnog tm 2018	regulier	Brigit Staatsen		www.gezondeleefomgeving.nl www.gezondontwerp.wijzer.nl www.platformgezondontwerp.nl
8	8 Kennis- en Informatiepunt Milieu-gezondheid	Ondersteunt diverse I&W projecten en diverse maatschappelijke actoren door bundeling & ontsluiting van kennis en informatie over milieu en gezondheid	C	bundelt kennis & informatie over brede set van thema's rond gezonde leefomgeving, oa in websites (oa gezondontwerp.wijzer) en HIA netwerk Maak Ruimte voor Gezondheid	nvt	diverse netwerken, websites rond gezonde leefomgeving, thematische factsheets over o.a. gezonde mobiliteit	I&W	rijk		regulier	Hanneke Kruijze		
9	9 WhatsApp/Kijk een Gezonde Wijk	Ontwikkelen samen met bewoners en andere partijen een applicatie (app) voor mobiele telefoons en tablets en bredere werkwijze om met bewoners de de leefomgeving in hun buurt beoordelen. Op deze manier hoopt het RIVM de bewoners te	C	Integraliteit vanuit de ogen van bewoners. Die bekijken hun omgeving vaak al integraal	App, wandeling door de buurt en buurtbijeenkomst	inzicht in wat voor bewoners een gezonde leefomgeving is, door bewoners verzamelde gegevens,	SPR	RIVM	afgerond, bij RIVM, maar loopt dit jaar nog door ism de HVA	additioneel	Lea den Broeder en Elise van Kempen	ja	www.rivm.nl/Onderwerpen/G/Gezonde_leefomgeving/Kijk_Een_gezonde_wijk_WATAP_project
10	10 INHERIT	Horizon2020 project dat zoekt naar innovaties/interventies beleid die gedrag beïnvloeden en zo tegelijk bijdragen aan een betere gezondheid, minder gezondheidsachterstanden, en meer duurzaamheid ('triple win')	C	zoektocht naar triple win voor innovaties/interventies/beleid gezondheidsachterstanden. Kennis over gedrag, milieu en gezondheid (sachterstanden) wordt gebundeld	ILteratuurreview, evaluatie van interventies/beleid (mixed method): kosten baten analyses; scenariostudie	overzicht literatuur voor groen, gezonde mobiliteit, energie efficiënte woningen en voeding Irt gedrag, gezondheid(sachterstande n), en duurzaam: interventiedatabase voor Europa; inzicht in impact van (lokale) interventies op duurzaamheid, gezondheid en gezondheidsachterstanden	Horizon2020	EU	2017-2021	additioneel	Brigit Staatsen/Hanneke Kruijze/Nina van der Vliet		download de eindrapportage voor HVA Urban Management van www.hva.nl/urban-management/geedeelcontent/projecten/projecten-algemeen/kijk-een-gezonde-wijk.html
11	11 Gezondheidseffecten aardbevingen Groningen		C	Met GGD wordt een plan van aanpak opgesteld voor integrale en gecoördineerde aanpak van problematiek beperkte aandacht voor integraliteit	Ondersteuning GGD als 2e lijnsorganisatie	Factsheet/presenatie	VWS/NGC	rijk	fase 1 t/m juni 2018. Acquisitie voor vervolg tot medio 2019	additioneel	Fons vd Lucht		
12	12 gezondheid werknemers die forensen per trein vs auto	vergelijken van gezondheid van treinfarenzen vs auto	B		Quick scan/ literatuuronderzoek		NS	anders	jan-mei 2018	additioneel	Frank den Hertog		
13	13 Gezondheidsmonitors	Afstemming lokale gezondheidsmonitors	B	aandacht voor diverse thema's	uniformering vragenlijsten steekproefrekening etc, met oog op vergelijkbaarheid tussen gemeenten	Landelijke en lokale gegevens	VWS	rijk	jaarlijkse kennisvraag	regulier	Daphne van der A (tot 1 september 2018: Marjolijn Weda)		Data op VZInfo: website monitorgezondheid.nl
14	14 Kaarten VZInfo	kaartfunctie in VZInfo, o.m. kaarten over de omgeving	B	diverse thema's, op zichzelf staande kaarten	Internetkartografie	Website	VWS	rijk	continu	regulier	Henriette Giesbers		
15	15 VTV	Volksgezondheids ToekomstVerkenning 2019	B	Komt in VTV 2018 m.n. terug in de thematische verkenning brede determinanten	Kennisintegratie	Website	VWS	rijk	t/m 2018	regulier	Marieke Verschuren/Henk Hilderink		
16	16 Staat	De Staat Volksgezondheid en Zorg	B	Cijfers op verschillende thema's	Kennisintegratie - eenduidigheid in de cijfers ism consortium	Website	VWS	rijk	continuu	regulier	Carolien van den Brink		
17	17 Populatiemanagement		B/c		Ondersteuning GGD' en			regionaal	verschillende verzoeken in behandeling tot begin 2018	additioneel	Hanneke Drewes Ilse Storm/ Rene Poos/ Fons van der Lucht		
18	18 Ondersteuning RVTs		B	Ontwikkeling indicatoren voor monitoring PG - input voor bestuurlijk overleg - afgeleid van WPG (10 themagebieden)	Indicatorenontwikkeling	rapportage	VWS	rijk		additioneel	Antonia Verweij		
20	20 Gemeentelijke gezondheidsprofielen	Kanteling van gegevens zorgatlas	B	Verschillende thema's, waaronder leefomgeving	Informatievoorziening per gemeente	website	VWS	rijk	afgerond		laurens Zwakhals		
21	21 Neighbourhood Costs		C		Evaluatie wijkinterventies		SPR	RIVM			Sigrid Mohnen Annemarie Ruysbroek		
22	22 Healthy districts						SPR	RIVM					

23 Small area statistics (SMAP)	moderatig berekenen van cijfers op wijkniveau	B	verschillende thema's.	informatievoorziening op laag schaalniveau	gegevens, kaarten	Vzinfo	SPR	RIVM			Carolien van den Brink		
24 Dozontwikkeling MGR													
25 Regionale projecties	Regionale VTV's die we samen met een aantal GGD-en hebben gemaakt. Ik denk dat we in totaal zo'n 12 GGD-en hebben ondersteund bij het maken van een rVTV. En dat zijn allemaal projecten geweest die een mooi voorbeeld waren hoe GGD en RIVM samen kunnen werken aan regionale projecten			VTV projectie lokaal				gemeenten?			Rene Poos/Henk Hilderink		
26 Cost2Hale	doel is om een consistente short-list te maken van de gezondheidseffecten en kosten van bestaande en nieuwe beleidsinterventies in de verschillende domeinen (fysieke en sociale milieu, leefstijl, screening en vaccinatie en gezondheidszorg). Andere doelstellingen zijn het ontwikkelen van een geharmoniseerde benadering om ziekte last te berekenen, het prioriteren van beleidsmaatregelen gebaseerd op de effecten en kosten van interventies en het beschrijven van de wisselwerking van geselecteerde maatregelen met gezondheid en aspecten van welzijn.	B	aandacht voor fysieke en sociale milieu, leefstijl, screening en vaccinatie en gezondheidszorg, en geharmoniseerde maten	kosten baten analyse, kwantitatieve? Evaluatie van interventies, workshops met experts			SPR	RIVM	additioneel		Brigt Staatsen/....		
27 Handreiking gezonde gemeente					Website			VWS			rijck	Danielle de Jongh	
28 Loketfunctie					website			VWS			rijck	Danielle de Jongh	
29 Beoordeling interventies	Systematische beoordeling (effectiviteit) van interventies	B			Database			VWS			rijck	Djoeke van Dale	
30 Preventie in de Buurt, om samenwerking Publieke Gezondheid en huisarts(praktijk) te versterken		C			website			VWS			rijck	Monique Leijen	
31 Gezonde School		C	Integraal	Samenwerking met verschillende partijen	website			VWS			rijck	Heleen Hamberg	
32 Evaluatie preventie in het zorgstelsel												Hanneke Drewes	
33 Burgerparticipatie in en met de regio												Hanneke Drewes	
34 Ontwikkeling kernwaardendocument GGD en	De Kernwaarden voor een Gezonde Leefomgeving richten zich op de gezondheidswinst die te behalen is via een optimaal ingerichte fysieke omgeving, zowel via gezondheidsbescherming als gezondheidsbevordering. Ze geven GGD professionals e.a. handvatten om in gesprek te gaan over een gezonde leefomgeving. Het zijn waarden die ideaaliter in elk ruimtelijk plan aan de orde zouden moeten komen. Bij iedere kernwaarde worden voorbeelden gegeven van mogelijke maatregelen.	C	Brede set van thema's uit de fysieke leefomgeving mbt woonomgeving, mobiliteit en woningen, ook vertaald naar praatplaten tbv gesprekken met mensen uit het ruimtelijk domein	Levend document met kernwaarden voor de gezonde leefomgeving & praatplaten	werkgroep RO van de GGDGHOR Nederland	Vakgroep Milieu en Gezondheid, RIVM?	rijck	levend document dat blijvend ontwikkeld wordt	additioneel		Jannie van der Helm/Annemiek van Overveld		
35 Atlas Gezonde Leefomgeving	De Atlas leefomgeving wijst de weg naar actuele en verantwoorde informatie over milieu en gezondheid mbv onder andere kaarten voor bodemkwaliteit, luchtkwaliteit of geluidhinder en vele andere thema's van de leefomgeving	C	Informatie over brede set van thema's met de fysieke leefomgeving	Website met groe informatie, duiding daarvan oa wat de invloed is op gezondheid, en handelingsperspectieven en praktijkvoorbeelden	Website		I&W		regulier		Miranda Mesman	www.atlasleefomgeving.nl	
36 Signalering van nieuwe milieugezondheidsrisico's	Doel is het identificeren van risico's voor gezondheid en milieu, die nog niet duidelijk in kaart gebracht zijn en/of sectoroverslijgend zijn. Geinventariseerd worden de risico's inclusief onrust, bezorgdheid en betwiste wetenschap.	B	Signalering milieugezondheid richt zich op milieurisico's die invloed hebben op de gezondheid in: het buitenmilieu (lucht, geluid, (drink)water, bodem, elektromagnetische velden, nanotechnologie); het binnenmilieu (binnenlucht in woningen en gebouwen, dus ook emissies van consumptieproducten); de ruimtelijke inrichting van de leefomgeving.	Gesprekken/workshops met experts,...	Rapporten, website (in wording)		I&W		regulier		Maaike van Zijverden		
37 Conceptmapping Gezonde Stad	Nagaan wat professionals uit verschillende domeinen onder "een gezonde stad" verstaan	C	Breed beeld van gezonde stad (o.a. sociaal, fysiek, governance)	Conceptmapping	Conceptmap van de gezonde stad. Inzicht in overeenkomsten en verschillen tussen domeinen		SPR	afgerond	additioneel		Dieneke Schram-Bijkerk/Frank den Hertog/Hanneke Kruize	www.rivm.nl/Onderwerpen/G/Gezonde_Stad/Onderzoek_kennmerken_Gezonde_Stad	
38 Toolkit regionale VTV/toolkit regionale gezondheidsverkenning	Dat is een website met allerlei hulpmiddelen die bedoeld zijn om GGD-en te helpen met het maken van een regionale VTV/regionale volksgezondheidsverkenning.										Rene Poos/Henk Hilderink		
39 cGM	Ondersteunt GGD'en op het gebied van milieu/leefomgeving en gezondheid o.a. door de inzet van 5 regio-adviseurs vanuit het RIVM bij de boverregionale GGD'en en door detacheringen van GGD-medewerkers bij het RIVM op projecten binnen het cGM.	C	verbindt binnen het RIVM kennis van verschillende RIVM centra om vragen te beantwoorden uit d e praktijk van de GGD'en. o.a. op gebied van advisering over gezonde leefomgeving in kader van de omgevingswet	GGD-richtlijnen, informatiebladen, bijscholingen of anders, zoals kernwaarden en praatplaten (staan verderop apart benoemd). RIVM ondersteuning op data en indicatoren			VWS		regulier		Loes Lanting / Annemiek van Overveld		